

Možnosti krátkodobého prevádzkového financovania pre podnikateľov

Rybníkar Miroslav · Humanitné vedy, Študentské práce

12.03.2012

Článok vznikol prepisom prezentácie, ktorú som predniesol na predmete Finančný manažment. Názov článku a prezentácie je totožný, článok Vám priblíži problematiku a možnosti krátkodobého prevádzkového financovania pre podnikateľov, krátkodobé úvery a porovná možnosti ponúkané vybranými bankami TB, ČSOB, VÚB.

1. Úvod

Článok sa venuje problematike možností financovania, podnikateľských subjektov, teda fyzických osôb, živnostníkov a právnických osôb, na Slovensku najčastejšie Spoločnosť s ručením obmedzeným. Rôznym formám financovania, ktoré ponúka bankovníctvo, formou úverov, a prečerpaní účtu. Ozrejmí a prezentuje ponuku niektorých Slovenských bánk ako je Tatrabanka, Všeobecná úverová banka a Československá obchodná banka a nakoniec zhrnie a zhodnotí jednotlivé banky a ich produkty, výhodosť a vhodnosť využitia podnikateľmi.

2. Možnosti financovania

V prvej kapitole Vás oboznámim s možnosťami financovania, ktoré ponúkajú Slovenské banky podnikateľským subjektom. Základné rozdelenie vyplýva z predpokladaného využitia financovania, teda na čo si vlastne úver firma berie. Rozdeľujeme na prevádzkové úvery a investičné úvery.

2.1. Prevádzkové úvery

Prevádzkové úvery sú teda určené na financovanie prevádzkových nákladov, najšastejšie vzniká potreba siahnutia po takomto produkte v prípade, že odberatelia produktov či služieb od firmy, ktorá si berie takýto úver nesplácajú svoje pohľadávky, čím vzniká potreba siahnutia po niektorom z produktov pokrývajúcich prevádzkové náklady. Formy poskytnutia finančnej pomoci sú povolené prečerpanie účtu, express úver a firemná kreditná karta. Povolené prečerpanie účtu klient banky môže získať už pri založení podnikateľského účtu, prípadne mu túto možnosť sprístupní banka až po nejakej histórii, jedná sa o jednoduchý princíp, kedy je možné vybrať alebo zaplatiť z podnikateľského účtu aj sumy peňazí, ktoré sa na ňom reálne nenachádzajú, s tým že banka požičiava peniaze samozrejme s nejakým konkrétnym úrokom a dobou splatnosti, ktorá je cca mesiac.

Banky poskytujú takisto štandardný úver, prípadne express úver, pričom je podstatné rýchle vybavenie úveru, pri ktorom sa uzatvára konkrétna štandardná zmluva, kde treba uviesť bližšie informácie ako história firmy, účel úveru, doba splatnosti a t. d. Tretím hlavným spôsobom krátkodobého financovania prevádzkových nákladov je firemná kreditná karta. Kde klient banky v našom prípade živnostník alebo zástupca právnickej osoby získa z banky kreditnú kartu, na ktorej je samozrejme limit schválený bankou.

Limit karty sa môže meniť v závislosti od kredibility firmy. Výhodou kreditnej karty oproti ostatným možnostiam je hlavne ten že karta má nejakú konkrétnu dobu cca 50 dní bezúročného čerpania prostriedkov, teda ak firma splatí takto poskytnutý úver do 50 dní nemusí platiť úroky. Nevýhodou je ale podstatne vyšší úrok ako pri povolenom prečerpaní účtu a hlavne pri poskytnutí štandardného úveru práve v tom že po spomínaných cca 50-tich dňoch je úrok z požičanej sumy niekoľkonásobne vyšší.

2.2. Investičné úvery

Investičné úvery narozdiel od prevádzkových slúžia na finančné pokrytie potrieb súvisiacich s nákupom nových zariadení a technológií, školení a pod. Potreba siahnutia po úvery nemusí ale vždy vzniknúť plánovane, využívajú sa aj v prípade poškodenia či zničenia používaných strojov, neočakávaného, nepredpokladaného. Najčastejšie ale ide o plánované investície do technológií, ktoré zefektívnia produktivitu firmy. Banky pokrývajú tieto požiadavky malými investičnými úvermi a express úvermi pre slobodné povolania.

Investičným úverom sa rozumie úver podobný expresnému spomínanému v minulom odstavci, kedy subjekt žiadajúci úver poskytne banke určité informácie na základe, ktorých poverený pracovník rozhodne o udelení resp. neudelení úveru. Investičný úver pre slobodné povolania naproti tomu značne uľahčuje vybavenie úveru subjektom. Slobodnými povolaniami sú napríklad notári, lekári atď. Podmienkou uchádzania sa o takto zvýhodnený produkt je účasť v Právnickej komisii, Lekárskej a podobne. Subjekt začlenený do týchto komôr potom nemusí dokladovať toľko materiálov a je mu poskytnutý výhodnejší úver v závislosti od konkrétnej banky.

3. Tatrabanka

Tatrabanka dcérska spoločnosť Reifeisen bank, je prvou súkromnou bankou v Slovenskej republike, pôsobí už od roku 1990. Nemá ale nič spoločné s Tatrabankou, ktorá tu pôsobila predtým. Získala si veľkú podporu u podnikateľov. V 90-tych rokoch aj začiatkom druhého tisícročia bola jasnou voľbou pre každého podnikateľa, najmä z dôvodu že obrovské množstvá firiem mali účet práve v Tatrabanke, a tak bolo vhodné mať aj vlastný podnikateľský účet u nich, pretože prevody medzi účtami tej istej banky prebiehajú takmer okamžite a vzhľadom na to ako sa na Slovensku platia faktúry, je výhodou si skontrolovať prakticky hneď či prislúbený prevod bol zrealizovaný alebo nie.

Tatrabanka je ale charakteristická podstatne vyššími cenami za bežné služby ako vedenie podnikateľského účtu a t. d. Situácia sa možno teraz zmení, na Slovensko prišla nová banka a väčšia časť manažmentu Tatrabanky prestúpila práve do novej

banky ktorá je tiež dcérou Reifeisen bank, v súvislosti s tým bude treba prijať ľudí do manažmentu Tatrabanky a tak sa možno dočkáme lacnejších poplatkov a znova bude výhodné a vhodné mať vedený podnikateľský účet práve v Tatrabanke. Späť ale k hlavnej téme krátkodobé možnosti financovania.

3.1. BussinessÚver Expres

Tatrabanka momentálne ponúka svojej firemnej klientele jedniný úverový produkt, tým je BussinessÚver Express. Úver je ale veľmi flexibilný a takpovediac šitý na mieru. Podmienky poskytnutia úveru sú minimálne dvojročná história podnikateľského subjektu, čo je podstatnou nevýhodou, pretože napríklad ročné firmy v tomto smere nemajú priestor. Výhodami úveru sú hlavne, že je poskytovaný aj neklantom Tatrabanky, za úver netreba hmotne ručiť, netreba dokladovať účel využitia prostriedkov, čo v praxi znamená že ich nezaujímajú čo s požičanými peniazmi budete robiť či ich využijete ako pokrytie nesplatených faktúr, nákup technológií alebo jednoducho na víkend pre zamestnancov.

BussinessÚver Express Vám schvália do 48 hodín a je možné ho využívať ako kontokorent alebo splátkový úver. Výška úveru pre malých a stredných podnikateľov je 3500 až 135tisíc eur, úver je zabezpečený bianko zmmenkou, na webstránke Tatrabanky sa dočítame o úrokovej sadzbe 7,00% p.a. čo je ale v praxi nereálne číslo. Splatnosť úveru braného formou kontokorentného účtu je jeden rok a formou splátkového úveru až 10 rokov. Požadované sú štandardné doklady žiadost' o úver výpis z Obchodného prípadne Živnostenského registru Slovenskej republiky nie starší ako 3 mesiace, finančné výkazy a daňové priznania z posledných rokov a potvrdenia o plnení záväzkov voči Daňovému úradu a Sociálnej poisťovni.

Samotné prebiehanie procesu žiadania o úver. Personál Tatrabanky je ochotný ľudia sú kompetentný vedia čo ponúkajú, k žiadateľom o úver pristupujú seriózne, uvedomujú si že sú ich živí práve klienti. Rovnako seriózne jednájú s mladými ľuďmi. Samozrejme ročný úrok úveru sa pohybuje niekde úplne inde ako je uvedený na webe ale to je pochopiteľné.

4. Všeobecná úverová banka

Všeobecná úverová banka taktiež patrí medzi banky, najstaršie banky v republike, pôsobí tu od roku 1990. VÚB banka dnes má na trhu podiel 20percent. Ide o tradičnú konzervatívnu banku. Zo začiatku bola spolu so Slovenskou sporiteľňou obľúbená najmä u starších ročníkov obyvateľov, ktorý zakladali deťom kedysi veľmi obľúbený sporiaci produkt vkladné knižky. Tieto deti ale časom vyrástli a z vkladných knižiek sa stali, účty a v prípade založenia firmy aj firemné účty. Uvedomujem si že tento pohľad je veľmi subjektívny, je jasné, že pre firemnú klientelu bola banka zaujímavá už od svojich počiatkov ale je to niečo čo mám možnosť pozorovať vo svojom okolí keď sa spýtam ľudí prečo sú klientami práve tejto banky.

4.1. Profi úver

Pod takýmto označením nájdeme v ponuke banky úvery pre podnikateľov. Úver je určený na pokrytie bežných prevádzkových nákladov a aj na investovanie do hnutelného a nehnuteľného majetku. Výhodami je svhálenie úveru do 24 hodín

polovica ako u Tatrabanky. Minimum dokladov, čo ale v praxi znamená rovnako ako v Tatrabanke a inde. VÚB Banka poskytuje tento produkt aj neklieťom.

4.2. Podnikateľská úverová linka

Ide vlastne o špecifický typ profi úveru, ktorý má splatnosť 2 roky a finančné prostriedky sú poskytnuté žiadateľovi, teda firme formou prečerpania účtu, ide vlastne o formu kontokorentu bez zabezpečenia. Výhodami riešenia je, jeho poskytnutie bez dokladovania vo výške od 1600 až do 33200 eur a závisí od objemu mesačných krditov na podnikateľskom účte. Limit poskytnutia úveru sa pravidelne automaticky prehodnocuje.

Proces žiadania o úver v VÚB Banke neprajem nikomu zažiť. Neschopnosť, neodbornosť, nekompetentnosť a hlavne neochota prezentovaná na niekoľkých pobočkách. Dokonca nie je spôsbená tým že žiadateľ je na prvý pohľad veľmi mladý človek a v banke nemá históriu, je jedno či ste klientom, ktorý má v VÚB banke účet desať rokov a cez 100tisíc eur na sporiacich fondoch. Keď ide o poskytnutie úveru ich zamestnanci jednoducho nevedia, prídete s jedným tlačivom potom treba ďalšie a ďalšie ale to nie sú schopný oznámiť vopred. Negatívne reakcie zo strany zákazníkov sa premietajú na negatívne sa správajúci personál a z návštevy banky sa stáva nepríjemná udalosť dňa.

5. Československá obchodná banka

Československá obchodná banka pôsobila do roku 2008 ako pobočka zahraničnej banky, Československé obchodní banky Praha. Dnes patrí medzi najvýznamnejších hráčov na Slovensku. Obrovskou výhodou banky je práve prepojenie z Českou republikou. Výhodné a vhodné využívať služby ČSOB je pre fyzické a právnické osoby pôsobiace v Česku aj na Slovensku, kvôli jednoduchosti a bezplatnosti prevodov a výberov z bankomatov v rámci oboch štátov. Z ponuky ČSOB pre podnikateľov predstavím tieto produkty.

5.1. Povolené prečerpanie účtu

Povolené prečerpanie účtu slúži hlavne na preklopenie nesúladu výdavkov a ziskov, napríklad keď firme nie sú splácané včas pohľadávky, alebo jednoducho práce na projekte trvajú niekoľko mesiacov a zaplatené firma dostane až po ukončení všetkých prác, pričom nie je schopná z vlastných zdrojov pokryť náklady na prevádzku a pokračovanie v prácach. Výhodami riešenia je poskytnutie úveru kedykoľvek a na akýkoľvek účel, firma čerpá len toľko koľko je potrebné a úroky platí iba počas lehoty čerpania prostriedkov.

Túto možnosť získava automaticky každý klient ČSOB už pri založení podnikateľského účtu a to aj novovzniknuté spoločnosti resp. podnikateľské subjekty, pričom výška prečerpania sa variabilne mení, počiatočná je 1500 eur. Podmienkou je, že nie sú vedené súdne spory a firma nemá záväzky voči štátu teda DÚ a Sociálnej poisťovni. Podklady potrebné pre neklieťov banky výpis z Obchodného resp. Živnostenského registra, daňové priznania, výkazy, vyhlásenie, že subjekt nemá záväzky voči štátnym inštitúciám.

5.2. Expres Úver pre Slobodné povolania

Úver pre slobodné povolania je rýchle jednoduché riešenie pre podnikateľov, ktorí sú členmi profesijných komisií. Pričom nemusia predkladať finančné výkazy, nemusia potvrdzovať príjmy, bez hmotného zabezpečenia s neurčitou dobou splácania a môžu dokonca využívať aj výhody prečerpania účtu. Podmienky pre získanie Expres Úveru pre slobodné povolania je členstvo v komisi alebo asociácii a druhou podmienkou je, že voči firme nie sú vedené súdne spory a nemá záväzky voči štátu. Podklady potrebné pre vybavenie úveru sú doklad o povolení vykonávať slobodné povolanie, doklad o členstve v profesijnej komore alebo asociácii a čestné prehlásenie o výške príjmu.

Vzhľadom na to, že momentálne som klientom ČSOB banky bolo samotné podávanie žiadosti o úver značne zjednodušené nebolo potrebné dodať takmer nič, všetko šlo automaticky, klienti ČSOB majú k dispozícii svojho bankára a ten je oboznámený z ich situáciou a ponúka okamžité schválené riešenia.

6. Zhodnotenie

Nakoľko som bol klientom aktívne využívajúcim služby všetkých troch analyzovaných bánk. Viem ich ohodnotiť aj z reálneho hľadiska užívateľa. Pre začínajúceho neznaleho podnikateľa bolo vhodné stať sa klientom práve Tatrabanky, veď väčšina obchodných partnerov má účty v tomto finančnom ústave napomohli tomu aj zdanlivo smiešne veci ako slogany typu "najlepší idú za nami" ako mladý človek plný očakávaní som tiež chel byť najlepší, s kvalitou služieb som bol spokojný nebolo banke čo vytknúť, jedine vysoké poplatky a to od najzákladnejších vecí ako vedenie účtu a nedajbože niečo čo nebolo súčasťou predplateného balíku služieb, jedného dňa si uvedomíte, že účet môžete mať inde za štvrtinu mesačných poplatkov, čo už ročne je značný rozdiel.

Tatrabanka je vhodnou voľbou pre firmy, snád' sa po doplnení manažmentu dočkáme nižších poplatkov a banka priláka späť odídených klientov. Všeobecná úverová banka hoci má tiež silnú základňu klientov momentálne nastavenie procesov je nevhodné a znechutenie klientov je stále väčšie, odchádzajú ľudia, ktorý tu mali účty resp vkladné knižky, jednoducho klienti banky siahnu radšej po iných jednoduchších riešeniach základných vecí, ktoré dnešné banky poskytujú u konkurencie. ČSOB ako bolo spomínané je ideálnou voľbou pre všetkých ktorí nepôsobia len na Slovensku ale aj v Čechách.

V konečnom dôsledku ale platí, že úver či už krátkodobý alebo aj dlhodobejší, sa podnikateľskému subjektu ale aj fyzickým osobám oplatí zobrať v banke kde má už niekoľkoročnú kreditnú históriu, pretože dosiahne jednoduchšie a oveľa výhodnejšie podmienky ako by im mohla ponúknuť banka, ktorá ich kreditnú históriu nepozná. Podstatné totiž nie je iba Daňové priznanie a výkazy, výhodné podmienky poskytnutia úveru môžete dosiahnuť napríklad aj históriou v banke kde máte niekoľko rokov väčšie mesačné obraty, z rôznych zdrojov. Takže pri výbere krátkodobého úveru najskôr využít a zistiť všetky možnosti banky, ktorej je firma klientom, pretože je veľmi nepravdepodobné že iná banka bude schopná a ochotná poskytnúť úver za výhodnejších podmienok.

Odkazy na literatúru

1. http://www.tatrabanka.sk/cms/page/sk/mali_podnikatelia/uverove_produkty/businessuver_tb_expres.html
2. <http://www.vub.sk/pre-podnikatelov/uvery-financovanie/>
3. <http://www.csob.sk/zivnostnici-male-firmy-financovanie>

Spoluautorom článku je Ing. Ďurechová, PhD., Ústav Manažmentu, Oddelenie ekonomiky a manažmentu podnikania, Slovenská technická univerzita, 812 19 Bratislava, Slovenská republika

Práca bola prezentovaná na Študentskej vedeckej a odbornej činnosti (ŠVOČ 2011) v sekcii Ekonomia a manažment I. a získala Diplom Dekana, ISBN 978-80-227-3508-7
